

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege a muzeelor

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege a muzeelor.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGEA MUZEELOR**

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Obiectul legii**

Prezenta lege stabilește cadrul juridic general de organizare și funcționare a muzeelor în Republica Moldova, reglementează activitățile specifice de protejare a patrimoniului muzeal.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni:

muzeu – instituție de cultură aflată în serviciul societății, care achiziționează, conservă, cercetează și valorifică, cu prioritate prin expunere, patrimoniul material și imaterial, în scopul cunoașterii, educării și recreării publicului larg;

colecție muzeală – ansamblu de bunuri culturale, constituit în mod sistematic și coerent de către persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori drept privat;

piesă muzeală – obiect cu valoare științifică, istorică, culturală, artistică, muzeală păstrat într-un muzeu;

patrimoniu muzeal – totalitate de bunuri culturale ale unui muzeu, cu calități de inalienabilitate (cu excepția muzeelor de drept privat), transmisibilitate și stabilitate, care se completează și se dezvoltă continuu;

bunuri culturale – orice obiecte cu trăsături de relativă creație originală, cu semnificație de mărturie istorică privind comportamentele tehnice, sociale, estetice, religioase, mitologice, de viață cotidiană ale unei societăți determinate de pe un anumit palier cronologic;

conservare a bunurilor culturale – ansamblu de activități ce urmăresc păstrarea nealterată a bunurilor culturale;

restaurare a bunurilor culturale – ansamblu de măsuri ce urmăresc redobândirea aspectului sau structurii inițiale a bunurilor culturale care au suferit un proces de alterare sau degradare;

acreditare a muzeelor – procedură de evaluare externă a instituțiilor muzeale în vederea stabilirii conformității acestora prevederilor legale din domeniu.

Capitolul II MUZEELE

Articolul 3. Organizarea muzeelor

Muzeele pot fi organizate în calitate de instituții distincte, cu sau fără personalitate juridică, inclusiv cu statut de filială sau de secție a unui alt muzeu.

Articolul 4. Funcțiile muzeelor

Muzeele exercită următoarele funcții de bază:

- a) constituirea, dezvoltarea, evidența și cercetarea patrimoniului muzeal;
- b) conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal;
- c) valorificarea culturală, educativă și științifică a patrimoniului muzeal.

Articolul 5. Clasificarea muzeelor

(1) În funcție de acoperirea teritorială, de mărimea și valoarea patrimoniului, de capacitatea științifică și tehnică muzeele se clasifică în:

- a) muzee de importanță națională (muzee cu acoperire națională);
- b) muzee de importanță zonală/raională: (muzee ale autorităților publice locale de nivelul II, inclusiv ale unităților administrativ-teritoriale autonome);
- c) muzee de importanță locală (muzee ale autorităților publice locale de nivelul I);
- d) muzee instituționale (muzeele întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, asociațiilor, confesiunilor religioase etc.).

(2) Muzeele de importanță națională sînt muzeele care dețin bunuri cu valoare excepțională, semnificative în plan național pentru istorie, arheologie, etnologie, artă, arhivistică, știință, tehnică, literatură, cinematografie, numismatică, filatelie, heraldică, bibliofilie, cartografie și epigrafie.

(3) Muzeele de importanță zonală/raională sînt muzeele care dețin în patrimoniul muzeal bunuri semnificative în plan zonal/raional.

(4) Muzeele de importanță locală sînt muzeele care dețin în patrimoniul muzeal bunuri semnificative în plan orășenesc, comunal, sătesc.

(5) Muzeele instituționale sînt muzeele care dețin în patrimoniul muzeal bunuri semnificative pentru istoria întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, asociațiilor, confesiunilor religioase etc.

(6) În funcție de clasificare, muzeele pot avea statut național, raional, local și instituțional. Statutul de muzeu național se atribuie prin hotărîre de Guvern, la propunerea Ministerului Culturii, iar statutul de muzeu raional, locale și instituționale – prin decizii ale fondatorilor, inclusiv prin decizii ale organelor din cadrul unităților administrativ-teritoriale autonome, cu avizul prealabil al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(7) După modul de expunere a patrimoniului, muzeele pot fi amenajate în spații închise (în edificii sau pavilioane) și în aer liber (situri și rezervații culturale care au caracter arheologic, istoric, artistic, etnografic, tehnic sau arhitectural, constituite din terenuri de pămînt și construcții aferente).

(8) Din punctul de vedere al specificului patrimoniului muzeal se deosebesc următoarele tipuri de muzee: de arheologie, de istorie, de etnografie, de artă, de literatură, de știință și tehnică, de arhitectură, memoriale, de istorie naturală și altele.

Capitolul III **ÎNFIINȚAREA ȘI ACREDITAREA MUZEELOR**

Articolul 6. Înființarea muzeelor

(1) Muzeele pot fi înființate în calitate de instituții de drept public sau de drept privat.

(2) Muzeele naționale se organizează, se reorganizează și se desființează prin hotărâre de Guvern.

(3) Muzeele din subordinea autorităților administrației publice locale, unităților teritorial-administrative autonome, a altor autorități publice sau instituții se organizează, se reorganizează și se desființează în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale regulamentelor proprii de organizare și funcționare, aprobate de autoritățile fondatoare.

(4) Muzeele aflate în proprietate privată se înființează de către persoane juridice sau fizice de drept privat, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale regulamentelor proprii de organizare și funcționare, avizate de Ministerul Culturii.

(5) Etapele înființării instituției muzeale:

- a) emiterea deciziei de înființare a instituției muzeale;
- b) constituirea instituției muzeale;
- c) înregistrarea instituției muzeale.

(6) Decizia de înființare a instituției muzeale se emite:

a) prin actul administrativ al fondatorului, în cazul instituțiilor muzeale de drept public;

b) prin angajamentul în scris al persoanelor private sau asociate, înregistrat la Ministerul Culturii, în cazul instituțiilor muzeale de drept privat.

(7) Constituirea instituției muzeale cuprinde următoarele activități obligatorii:

a) acumularea și documentarea conform cerințelor legale a patrimoniului cultural destinat muzeificării;

b) elaborarea și aprobarea de către autoritatea tutelară a regulamentului de organizare și funcționare a instituției muzeale;

c) identificarea și angajarea personalului necesar pentru muzeu;

d) asigurarea cu imobil/spații destinate pentru muzeu;

e) asigurarea mecanismului economico-financiar necesar activității muzeului.

Articolul 7. Înregistrarea instituției muzeale

(1) Înregistrarea instituției muzeale se face în baza dosarului și procedurii stabilite de Regulamentul Registrului muzeelor și se finalizează prin înscrierea

acestora în Registrul muzeelor din Republica Moldova, cu emiterea actului administrativ al ministrului culturii și eliberarea certificatului de înregistrare a instituției muzeale.

(2) Registrul muzeelor este instituit și gestionat de către Ministerul Culturii.

Articolul 8. Acreditarea instituțiilor muzeale

(1) Muzeele înregistrate de Ministerul Culturii se supun în mod obligatoriu acreditării.

(2) Acreditarea muzeelor din Republica Moldova ține de competența Ministerului Culturii, în baza avizului pozitiv Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Acreditarea instituțiilor muzeale se desfășoară la fiecare 4 ani, conform procedurii stabilite de Regulamentul de acreditare a muzeelor din Republica Moldova.

Articolul 9. Revocarea acreditării, reorganizarea și lichidarea muzeelor

(1) Revocarea acreditării muzeelor este dispusă de către Ministerul Culturii la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, în cazul a două evaluări negative consecutive a instituției muzeale.

(2) Reorganizarea și lichidarea muzeelor se efectuează prin decizia fondatorului, cu informarea Ministerului Culturii.

(3) În cazul revocării acreditării, reorganizării sau lichidării instituției muzeale de drept public, bunurile muzeale sînt transmise, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, în gestiunea muzeelor naționale sau, după caz, altor muzee, conform profilului.

Capitolul IV PATRIMONIUL MUZEAL

Articolul 10. Drepturi asupra patrimoniului muzeal

(1) Patrimoniul muzeal face obiectul dreptului de proprietate publică a statului, a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv a unităților teritorial-administrative autonome sau, după caz, al dreptului de proprietate privată.

(2) Patrimoniul muzeal de drept public, inclusiv clădirile și terenurile în/pe care își desfășoară activitatea muzeele, face parte din domeniul public al statului și este inalienabil, insesizabil și imprescriptibil.

(3) Dreptul la prima publicare (reproducere) a bunurilor culturale din patrimoniul muzeal aparține muzeului deținător de drepturi asupra patrimoniului. Transmiterea drepturilor de reproducere în scopuri comerciale a pieselor și colecțiilor muzeale ține de competența muzeelor. Elaborarea și confecționarea tuturor tipurilor de produse cu utilizarea imaginilor pieselor și colecțiilor muzeale, edificiilor muzeelor, obiectelor amplasate pe teritoriul muzeelor,

precum și utilizarea denumirilor și simbolurilor muzeelor se realizează doar cu acordul administrației muzeelor.

Articolul 11. Categoriile patrimoniului muzeal

Patrimoniul muzeal cuprinde următoarele categorii de bază:

a) bunuri culturale mobile și anume: bunuri clasate în patrimoniul cultural național mobil de o deosebită valoare istorică și arheologică, etnografică, artistică, documentară, științifică și tehnică, literară, bibliofilă, numismatică, filatelică, heraldică, reprezentând mărturii materiale și spirituale ale evoluției comunităților umane, ale mediului înconjurător și ale potențialului creator uman. Protejarea bunurilor culturale mobile se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 280 din 27 decembrie 2011 privind protejarea patrimoniului cultural mobil;

b) bunuri imobile clasificate ca monumente istorice, arhitecturale, etnografice;

c) situri, rezervații și parcuri arheologice constituite din terenuri și construcții aferente;

d) situri, rezervații și parcuri de structuri arhitecturale constituite din terenuri și construcții aferente;

e) alte bunuri culturale care pot avea valoare documentară, educativă, ilustrativă și care sînt folosite în cadrul activităților muzeale.

Articolul 12. Formarea colecțiilor muzeale proprietate publică

(1) Formarea colecțiilor muzeale aflate în proprietatea publică a statului se realizează prin:

a) achiziționarea de bunuri culturale din mijloace bugetare alocate și/sau din contul surselor financiare colectate, provenite din prestarea serviciilor cu plată;

b) sponsorizări și donații acordate de persoane fizice și juridice din țară și din străinătate;

c) achiziția operelor de artă plastică contemporană în baza hotărîrilor Consiliului de experți pentru omologarea, estimarea și achiziționarea operelor de artă plastică al Ministerului Culturii;

d) colectarea de teren, schimburi intermuzeale;

e) transmiterea în gestiunea muzeelor a bunurilor culturale care, urmare exportului ilicit, au fost confiscate și transmise în gestiunea statului;

f) transmiterea în gestiune a bunurilor culturale de la alte muzee în urma reorganizării, lichidării sau revocării acreditării acestora;

g) transmiterea în gestiune a bunurilor culturale de la organele vamale și cele de drept.

(2) Bunurile culturale mobile din colecțiile muzeelor sunt înscrise în Registrele de patrimoniu.

(3) Retrocedarea definitivă către persoanele fizice sau juridice a bunurilor culturale înscrise în registrele de patrimoniu ale muzeelor se interzice.

Articolul 13. Condiții specifice de completare a colecțiilor muzeale publice

Colecțiile muzeale publice pot fi completate prin transmiterea către instituțiile muzeale de stat a următoarelor bunuri:

a) colecții și piese muzeale confiscate în baza hotărârilor instanței de judecată sau trecute, în baza dreptului de moștenire, în proprietatea publică a statului;

b) bunuri culturale, parte integrantă a tezaurelor arheologice și istorice, descoperite pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 14. Formarea colecțiilor muzeale private

Formarea colecțiilor muzeale proprietate privată se realizează din mijloacele proprietarilor sau din investițiile altor persoane fizice sau juridice de drept privat.

Articolul 15. Restaurarea patrimoniului muzeal

Restaurarea patrimoniului muzeal se efectuează doar de către specialiști acreditați în domeniu.

Articolul 16. Circulația patrimoniului muzeal

Circulația bunurilor din patrimoniul muzeal al Republicii Moldova se efectuează conform prevederilor stipulate pentru circulația bunurilor culturale mobile clasate din Legea nr. 280 din 27 decembrie 2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.

**Capitolul V
BAZA TEHNOCO-MATERIALĂ ȘI FINANȚAREA
MUZEELOR****Articolul 17. Baza tehnico-materială a muzeelor**

(1) Baza tehnico-materială a muzeelor o constituie totalitatea bunurilor imobiliare, cum ar fi clădiri, spații, terenuri, și materiale transmise muzeelor în gestiune operativă.

(2) Se interzice transferarea muzeelor publice în clădiri care nu asigură condițiile necesare pentru păstrarea și securitatea colecțiilor muzeale.

(3) Deposedarea muzeelor de edificii, indiferent de motivare și scop, obligă autoritatea corespunzătoare să pună la dispoziția muzeelor în cauză edificii/spații care asigură condiții adecvate și să suporte cheltuielile necesare pentru reamplasarea colecțiilor muzeale.

(4) Utilizarea bunurilor imobiliare retrase din gestiunea muzeelor în alte scopuri decât cele culturale este interzisă.

Articolul 18. Finanțarea activității muzeelor

(1) Activitatea muzeelor aflate în proprietate publică se finanțează din alocații acordate de la bugetul de stat, bugetele locale și venituri colectate.

(2) Veniturile colectate ale muzeelor aflate în proprietate publică provin din tarifele pentru serviciile oferite de muzee, din donații și sponsorizări, comercializarea tuturor tipurilor de produse, cu utilizarea imaginilor pieselor și colecțiilor muzeale, edificiilor muzeelor, obiectelor amplasate pe teritoriul muzeelor, precum și utilizarea denumirilor și simbolurilor muzeelor, din proiecte și alte activități legale, inclusiv darea în arendă a spațiilor și sînt gestionate în regim extrabugetar.

(3) Prețurile și tarifele pentru serviciile oferite în cadrul proiectelor cultural-expoziționale externe oferite de muzeele aflate în proprietate publică sînt stabilite de instituțiile muzeale și aprobate prin act administrativ de autoritatea în a cărei subordine se află.

(4) În cazul muzeelor aflate în proprietate privată, prețurile și tarifele pentru serviciile oferite de muzee sînt stabilite de către fondator.

(5) Muzeele aflate în proprietate publică sînt finanțate de către autoritățile publice fondatoare.

(6) Autoritățile publice alocă, în bază de proiect, muzeelor din subordine resursele financiare necesare pentru întreținerea edificiilor, asigurarea pazei și dotării tehnice a muzeelor, inclusiv pentru asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, achiziționarea, conservarea și restaurarea bunurilor culturale deținute de muzee, desfășurarea activității de cercetare și valorificare a patrimoniului muzeal, cercetare sociologică a publicului, investigații structurale, cercetări de teren, investigații arheologice, asigurarea salarială a personalului.

(7) Autoritățile publice garantează asigurarea de condiții adecvate pentru desfășurarea activităților muzeale în conformitate cu legislația în vigoare și poartă răspundere pentru respectarea acesteia.

Capitolul VI ADMINISTRAREA MUZEELOR

Articolul 19. Conducerea și personalul muzeelor

(1) Funcționarea muzeelor publice este asigurată de către personalul de conducere, de specialitate și de întreținere.

(2) Conducerea muzeelor este asigurată de către directorul general (în cazul muzeelor naționale) sau director (în cazul muzeelor zonale/raionale, locale

sau sectoriale) numiți în bază de concurs a proiectelor manageriale de către autoritatea în a cărei subordine se află muzeele respective.

(3) Regulamentul organizării concursului pentru ocuparea funcției de director al instituției muzeale de drept public din subordinea Ministerului Culturii este aprobat prin actul administrativ al acestei autorități.

(4) Autoritățile prevăzute la alin. (2) pot revoca directorul general/directorul în conformitate cu legislația în vigoare.

(5) Angajarea personalului de specialitate în muzeele aflate în proprietate publică se realizează prin concurs, organizat de conducerea muzeului – în cazul muzeelor naționale, de autoritatea publică locală – în cazul muzeelor zonale/raionale, locale și administrația instituțiilor – în cazul muzeelor sectoriale.

(6) Atribuțiile personalului din muzeele aflate în proprietate publică se stabilesc prin fișa postului conform structurii organizatorice, programelor de activitate și sarcinilor de serviciu.

Articolul 20. Consiliile de administrare ale muzeelor

(1) În cadrul muzeelor sînt organizate și funcționează consilii de administrare, ca organe deliberative de conducere.

(2) Componența, atribuțiile, organizarea și funcționarea consiliilor de administrare se stabilește prin regulamentele de organizare și funcționare, aprobate prin ordinul conducătorului muzeelor respective.

Articolul 21. Consiliile științifice ale muzeelor

(1) În cadrul muzeelor publice funcționează consilii științifice, ca organe de specialitate alcătuite din specialiști de profil cu rol consultativ.

(2) Componența, atribuțiile, organizarea și funcționarea consiliilor științifice se stabilește prin regulamentele de organizare și funcționare, aprobate prin ordinul conducătorului muzeelor respective.

Articolul 22. Alte comisii/consilii ale muzeelor

(1) În cadrul muzeelor publice funcționează comisii de evaluare și/sau comisii de achiziții de bunuri culturale, consilii de restaurare.

(2) Componența nominală a comisiei de evaluare și/sau a comisiei de achiziții de bunuri culturale, a consiliilor de restaurare, se stabilește prin regulamentele de organizare și funcționare, aprobate prin ordin al conducătorului muzeelor respective.

Capitolul VII

AUTORITĂȚI CU ATRIBUȚII ÎN DOMENIUL MUZEELOR

Articolul 23. Autoritatea publică centrală cu atribuții în domeniul muzeelor

(1) Autoritatea centrală a administrației publice cu atribuții și competențe în domeniul muzeelor, care elaborează și asigură aplicarea strategiilor și

politicilor în domeniul muzeelor, urmărește respectarea prevederilor legale, a normelor și metodologiilor din domeniul muzeelor, este Ministerul Culturii.

(2) Ministerul Culturii reprezintă statul în relațiile cu proprietarii și administratorii de muzee, indiferent de forma de constituire și administrare a acestora.

(3) Ministerul Culturii, prin direcția sa de specialitate sau prin instituțiile sale subordonate, exercită următoarele atribuții:

a) organizează sistemul național de cercetare, evidență, conservare, restaurare și protejare a patrimoniului cultural mobil;

b) aprobă normele și criteriile de acreditare a muzeelor;

c) acordă și revocă, în condițiile prezentei legi, acreditarea muzeelor;

d) verifică respectarea condițiilor de acreditare a muzeelor indiferent de tipul de proprietate;

e) propune acordarea titlaturii de muzeu sau, după caz, a titlaturii muzeelor cu statut de filială ori secție;

f) acordă asistență de specialitate persoanelor fizice și juridice, organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul muzeelor;

g) organizează sistemul de asistență metodică a specialiștilor din muzee prin intermediul Centrului metodic în domeniul muzeografiei;

h) colaborează cu Ministerul Educației în vederea pregătirii specialiștilor din domeniul muzeelor, precum și în vederea plasării programelor educaționale ale muzeelor în curriculumul școlar;

i) colaborează cu Ministerul Apărării și Ministerul Afacerilor Interne în vederea stabilirii unor măsuri speciale de protejare a patrimoniului muzeal în caz de conflicte armate, tulburări în masă sau calamități naturale.

(4) Ministerul Culturii asigură implementarea prevederilor documentelor UNESCO și ICOM referitoare la funcționarea și protejarea muzeelor, sprijină și inițiază cooperarea cu instituții din străinătate cu activitate în domeniul muzeelor.

Articolul 24. Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor

(1) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, în continuare - *Comisie*, este organismul științific consultativ și de avizare al Ministerului Culturii, cu atribuții și competențe specifice în domeniul muzeelor și patrimoniului cultural național mobil.

(2) Comisia este o structură fără personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Culturii.

(3) Comisia își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare, aprobat prin ordin al ministrului culturii.

(4) Comisia este condusă de un președinte numit prin ordinul ministrului culturii.

(5) Președintele reprezintă Comisia pe plan național și internațional.

(6) Componența numerică și nominală a Comisiei este aprobată prin ordin al ministrului culturii pe o perioadă de patru ani.

(7) Comisia poate alege ca membri de onoare specialiști din țară sau străinătate, personalități științifice marcante din domeniul muzeografiei și protejării patrimoniului cultural național.

(8) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor are următoarele atribuții:

a) acordă sprijinul necesar Ministerului Culturii în elaborarea strategiei naționale de cercetare-dezvoltare în domeniul muzeelor și urmărește aplicarea acesteia, respectarea prevederilor legale, a normelor și metodologiilor în domeniul muzeelor și patrimoniului cultural național mobil;

b) elaborează și înaintează Ministerului Culturii propuneri vizînd reglementările de specialitate în domeniul muzeelor, obligatorii pentru întregul sistem muzeal din republică, indiferent de forma de proprietate sau administrare;

c) avizează normele și metodologiile privind funcționarea instituțiilor muzeale, expunerea, conservarea și evidența patrimoniului muzeal;

d) avizează, elaborează, după caz, și înaintează Ministerului Culturii acte normative privind domeniul muzeal;

e) avizează strategiile, concepțiile de dezvoltare ale muzeelor naționale, precum și proiectele expozițiilor permanente ale acestora;

f) avizează acordarea statutului de „muzeu național”;

g) avizează prioritățile de dezvoltare a muzeelor subordonate Ministerului Culturii;

h) avizează programele de pregătire și reciclare a specialiștilor în domeniu;

i) emite avize prealabile în cazul înființării sau lichidării instituțiilor muzeale;

j) avizează regulamentele de organizare și funcționare a muzeelor publice și a celor private;

k) emite avize de acreditare sau revocare a acreditării muzeelor;

l) elaborează și înaintează Ministerului Culturii proiecte sau programe de promovare a patrimoniului muzeal la nivel național și internațional;

m) înaintează Ministerului Culturii propuneri privind acordarea unor distincții și recompense persoanelor care au adus contribuții deosebite la dezvoltarea, cercetarea, evidența, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului muzeal.

Articolul 25. Atribuțiile autorităților publice locale în domeniul muzeelor

Autoritățile publice locale de nivelul I și II, prin serviciile sale de specialitate exercită următoarele funcții:

a) asigură finanțarea activității muzeelor de drept public, inclusiv a activităților legate de dezvoltarea rețelei de muzee în teritoriu;

b) asigură dezvoltarea colecțiilor muzeelor din subordine și activitatea de cercetare a patrimoniului acestora, în calitatea muzeelor de instituții cultural-științifice;

c) solicită Ministerului Culturii acreditarea muzeelor din subordine;

d) monitorizează activitatea muzeelor din subordine.

Capitolul VIII
RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREZENTEI LEGI

Articolul 26. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală.

Capitolul IX
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 27. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării.

(2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) La intrarea în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

Legea muzeelor nr. 1596-XV din 27 decembrie 2002;

art. 24 și 25 din Legea nr. 280 din 27 decembrie 2011 privind protejarea patrimoniului cultural mobil.

(3) Acreditarea muzeelor înregistrate în Republica Moldova până în anul 2016 se va produce în termen de până la 4 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Președintele Parlamentului

Nota informativă
la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea
Legii muzeelor

Proiectul Legii muzeelor vine să răspundă provocărilor și problemelor identificate în domeniul muzeal al Republicii Moldova: capacitatea scăzută a instituțiilor muzeale de a gestiona și valorifica patrimoniul național, ritmul extrem de lent de dezvoltare a colecțiilor, managementul bazat pe principii depășite, subdezvoltarea rețelei de muzee locale, salarizarea extrem de joasă, care generează refluxul angajaților din domeniu.

Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Legii muzeelor a fost elaborat întru executarea prevederilor Hotărârii Parlamentului nr. 146 din 9 iulie 2015 cu privire la Programul legislativ de realizarea angajamentelor de transpunere asumate în cadrul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, pentru anii 2015–2016, cu modificările ulterioare, precum și în scopul implementării Strategiei de dezvoltare a culturii „Cultura 2020”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 271 din 09.04.2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 92-98, art. 298, în conformitate cu Propunerea de politică publică de modernizare și eficientizare a activității muzeelor.

Elaborarea proiectului Legii muzeelor se impune din motivul neconcordanței Legii actuale cu actele legislative și normative în vigoare: Legea nr. 280 privind protejarea patrimoniului cultural mobil, Normele care derivă din aceasta. Un alt argument în favoarea proiectului de Lege a muzeelor este lipsa cadrului legal care ar reglementa clasificarea, acreditarea și revocarea acreditării muzeelor; atribuțiile autorităților publice locale de nivel I și II în domeniul muzeelor; atribuțiile Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor; procedura de reorganizare sau lichidare a muzeelor. În scopul redresării acestor lacune în proiectul de Lege au fost introduse două Capitole și șaisprezece articole noi.

Proiectul de Lege a muzeelor a fost completat cu noțiuni noi cum sunt: *clasificarea muzeelor, acreditarea muzeelor*. Noțiunile *muzeu; patrimoniu muzeal* au fost modificate în corespundere cu noțiunile internaționale în vigoare, propuse de Comitetul Internațional al Muzeelor (ICOM).

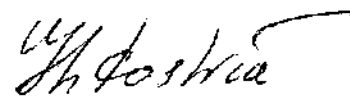
Proiectul de lege este structurat în 9 capitole și 27 articole, în care se reglementează un spectru larg de activități specifice domeniului de referință, cum ar fi: înființarea, clasificarea și acreditarea muzeelor; patrimoniul muzeal; baza tehnico-materială și finanțarea muzeelor; conducerea și personalul muzeelor; autorități cu atribuții în domeniul muzeelor; reorganizarea și lichidarea muzeelor. În scopul monitorizării eficiente și impulsivării activității instituțiilor muzeale a fost introdusă procedura de acreditare a muzeelor.

Menționăm că pe parcursul avizărilor proiectul a suferit unele modificări, mai exact – articolele nr. 13-17 din Cap. IV a proiectului inițial, care conținea 30 articole, au fost comasate.

În lipsa facultăților de profil în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, pentru organizarea sistemului de asistență metodică și asigurarea bazei metodice necesare desfășurării activității muzeelor, bazate pe performanțe, proiectul prevede crearea Centrului metodic în domeniul muzeografiei. Activitatea Centrului va fi coordonată de către Direcția Patrimoniu Cultural în cooperare cu Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor. Crearea și activitatea Centrului nu va necesita alocări financiare suplimentare dat fiind că va fi format prin optimizare de personal din cadrul Muzeului Național de Istorie a Moldovei și Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală.

În scopul redresării deficitului de specialiști calificați în conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului, dar și pentru formarea “publicului de mâine” prin realizarea programelor educaționale destinate preșcolarilor și elevilor, proiectul prevede colaborarea Ministerului Culturii cu Ministerul Educației în vederea pregătirii specialiștilor din domeniul muzeelor precum și în vederea plasării programelor educaționale ale muzeelor în curriculumul școlar.

Reiterăm că implementarea proiectului nu reclamă cheltuieli bugetare. Proiectul de lege a fost plasat pe data de 11 martie 2016 pe pagina web a Ministerului Culturii spre consultare publică. Proiectul a fost consultat și avizat de către instituțiile muzeale, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, Congresul Autorităților Publice Locale, precum și de către instituțiile de resort. Menționăm că proiectul a fost discutat la ședința grupului de lucru condus de Doamna Viorelia Bătrânac-Moldovanu, Consilier principal de stat al Prim-ministrului pe politici sociale (procesul verbal se anexează).

Gheorghe POSTICĂ
Viceministru